

voer hij als spannend en wat afloop betreft bevredigend. Voor senior is het verloop van het verhaal nogal naar verwachting: van de noodzakelijke stroper, later zelfs een stel, tot de klassieke vòs die het kippenhok plundert. Het duidelijkste verrassingselement zit in de bosvriend, iemand die van tijd tot tijd de hectische grote-stadswereld ontvlucht om als kluizenaar in het bos tot de natuur en zichzelf terug te keren. Hij wordt door de kinderen ontdekt en met hem loopt het dan verder ook wel goed af.

Het boek geeft veel informatie over bos en wat erin leeft, zij het voor senior wat overdadig en belerend (voor junior absoluut niet), en met een accent op de dierenwereld. Welhaast alle Nederlandse faunistische bijzonderheden lijken in het bos om de boswachterswoning samen te scholen, tot en met (en dat gaat senior te ver) de kleine hoefijzerneus toe. Dit is echter wat junior juist aanspreekt, evenals de "lessen" over b.v. wat te doen bij het vinden van reekalfjes en van

takkelingen van uilen, hoe reekalfjes te redden van de maaimachine, waarom op te passen bij het dicht benaderen van bosuilen, e.d. Leuke dingen vinden wij beiden de praktische grapjes in het boek, zoals het krabbelen aan een boomstam om de daarin broedende specht te verleiden zijn kop naar buiten te steken. Maar senior zit nu wel met de haalbaarheid van een hele reeks wensen die junior aan het lezen heeft overgehouden!

Indeling, taalgebruik en stijl lijken goed afgestemd op de doelgroep, maar de laatste twee zijn niet uitgesproken eigentijds. Het boek leest vlot en houdt de aandacht tot het einde toe vast, vooral bij junior. De tekeningen kunnen wij beiden waarderen. Als geheel een aanbevelenswaardig boek, misschien vooral voor jongeren in de doelgroep en gelet op uitvoering en omvang niet aan de dure kant.

J. G. de Molenaar sr.
J. G. de Molenaar jr.

Ingezonden

Commentaar op artikel Bedrijfsuitkomsten in de Nederlandse particuliere bosbouw (NBT nr. 1/2, 1987)

Aan het slot van het artikel wordt terecht weer eens gewezen op de manqué dat de rente van het kapitaal grond en opstand niet zijn verwerkt. De man of familie heeft toevallig wat bos, maar hoeft er niet van te leven, zo zal wel geredeneerd worden.

Vergeeten wordt, dat over dit bezit toch jaarlijks vermogensbelasting moet worden betaald. Uitgaande van bos onder NSW en een 10 mille per ha 80% bestemmingswaarde en daarvan 1/4 is dat 2 mille waarover 8% verschuldigd is dat wil zeggen f 16,—.

Dan de waterschapslasten. Ik neem direct aan, dat het landelijk gemiddelde misschien nog wel heel wat lager ligt dan de f 29,— bij de bedrijven die aan het LEI-onderzoek mee doen. Bij het landgoed onder mijn beheer is het gemiddelde echter heel wat hoger, namelijk f 56,— per ha. Ik weet dat dit cijfer in de GLD Achterhoek en Salland geen uitzondering is.

Ten behoeve van de landbouw zijn in deze streek na de oorlog belangrijke verbeteringen door de waterschappen uitgevoerd. De bossen hebben hier meer nadeel dan voordeel van ondervonden, wat echter helaas moeilijk bewijsbaar is.

Deze kosten zijn over het gehele gebied uitgesmeerd en al "genieten" de beseigenaren enige reductie, de lasten zijn zoals u kunt constateren de pan uitgerezen. Reeds jaren wordt er in het Bosschap en bij het Staatsbosbeheer over gesproken, maar resultaten laten op zich wachten.

Het is inderdaad juist, dat het negatief is gedaald, een particulier kan zich namelijk geen jaren lang verlies permitteren. De besparing is voor een belangrijk deel gezocht in de arbeidskosten en kan voor het bosbestand hier en daar nadelig uitwerken.

Een lichtpunt is de grote vraag naar haardhout van de laatste jaren. Jonge loofhoutbossen brengen vanaf de eerste dunning geld op en ook het afzetten van houtwallen is hier althans geen probleem meer. Een strenge begeleiding van de amateur houthakkers is echter wel gewenst.

Ondanks de iets verbeterde situatie is het echter nog lang niet zo, dat bosbezit zichzelf betaalt bij de eigenaar. Wil men, dat er door particulieren nieuwe bossen worden aangelegd en dat kinderen van beseigenaren geïnteresseerd blijven in bosbezit, dan moet er nog heel wat veranderen.

Continuïteit in het beleid van het Staatsbosbeheer is in ieder geval een eerste vereiste!

A. Baron van der Borch van Verwolde